Η ιστορικότητα της Παλαιάς Διαθήκης (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 27 Ιουνίου, 2012

(απόσπασμα από την Σύνοψις της Παλαιάς τε και Καινής Διαθήκης, ως εν τάξει υπομνηστικού, του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου)

Καινή Διαθήκη ονομάζεται από το χρόνο και τη φύση των γεγονότων που συνέβηκαν σ' αυτή, γιατί όλα ανακαινίστηκαν, και πρώτα ο άνθρωπος, για τον οποίο έγιναν τα πάντα. Για να μη λέγει λοιπόν κανείς 'Ο ουρανός είναι ο ίδιος, όπως και η γη, και το σπουδαιότερο απ' όλα ο άνθρωπος είναι ο ίδιος', δόθηκε νέος νόμος, νέες εντολές, είναι νέα η χάρη που δίνεται με το βάπτισμα, νέος ο άνθρωπος, νέες οι υποσχέσεις. Γιατί δεν είναι πια γη και τα προερχόμενα από τη γη, αλλά ουρανός και τα συμβαίνοντα στους ουρανούς. Νέα τα μυστήρια. Δεν είναι πια εκείνα τα υλικά, δηλαδή πρόβατο και αίμα και κνίσσα και ακαθαρσία, αλλ' η λογική και ενάρετη λατρεία, οι εντολές νέες, ο σταυρός που ανεβάζει στους ουρανούς και κάνει υψηλούς τους ανθρώπους. **Ο σκοπός λοιπόν και από τις δύο Διαθήκες είναι ένας, η διόρθωση του ανθρώπου.**

Και γιατί πρέπει να θαυμάζουμε για την αγία Γραφή, αφού και η ωφέλεια της ίδιας της δημιουργίας είναι για τον άνθρωπο; Γιατί έκανε γι' αυτόν και ουρανό μεγάλο και γη το ίδιο και θάλασσα παραπάνω από την ανάγκη του, για να οδηγηθούν στη θεογνωσία οι άνθρωποι, αφού θαυμάσουν το Δημιουργό από το μέγεθος αυτών που έγιναν. Και αυτά λοιπόν έγιναν για τον άνθρωπο.

Επειδή λοιπόν ένας είναι ο σκοπός της Παλαιάς και τη Καινής Διαθήκης, θεώρησε ο Μωυσής ότι είναι αναγκαίο να γράψει και τις παλιές ιστορίες, όχι κατά τον τρόπο των άλλων ιστορικών, γιατί αυτοί γράψαν απλά τις ιστορίες, διηγούμενοι τα γεγονότα και παρουσιάζοντας τους πολέμους και τις μάχες, για να κερδίσουν τη δόξα από τα συγγράμματα.

Ο νομοθέτης όμως δεν κάνει έτσι, αλλά πάντοτε γράφει ιστορίες μεγάλων ανδρών που είχαν κάνει κατορθώματα, ώστε η διήγηση εκείνων, που είχαν πράξει αυτοί, να γίνει θεμέλιο αγαθής διδασκαλίας στους μεταγενέστερους. Γι' αυτό ακριβώς δεν παρουσιάζει μόνο αυτούς που

κατόρθωσαν την αρετή, αλλά και τους αμαρτωλούς, για να μιμηθούμε τους πρώτους και ν' αποφύγουμε τους δεύτερους, και να κατορθωθεί και από τις δύο μεριές η αρετή και η φροντίδα γι' αυτήν.

Ας μην νομίζει λοιπόν κάποιος πως είναι άσχετο προς τον νομοθέτη το να διηγείται παλιές ιστορίες και να γράφει νόμους. Γιατί τη δύναμη που έχει ο νόμος, την έχει και η διήγηση του βίου των αγίων.

Το ένα μέρος λοιπόν της Παλαιάς Διαθήκης είναι ιστορικό, όπως η Οκτάτευχος. Η Γένεση διηγείται τα σχετικά με τη δημιουργία του κόσμου και με τη ζωή αυτών που ήταν ευάρεστοι στο Θεό. Η Έξοδος αναφέρει την απελευθέρωση των Ιουδαίων από την Αίγυπτο, εκείνη τη θαυμαστή, τη διαμονή τους στην έρημο, και τη χορήγηση του νόμου. Το Λευιτικό πραγματεύεται τα σχετικά με τις θυσίες και τις ιερουργίες. Γιατί η φυλή του Λευί ήταν αυτή που με κλήρο έλαβε την ιερωσύνη και από το όνομα της φυλής πήρε την ονομασία το βιβλίο. Ύστερα απ' αυτό οι Αριθμοί. Γιατί μετά την έξοδο από την Αίγυπτο, διέταξε ο Θεός ν' αριθμηθεί ο λαός των Ιουδαίων, και βρέθηκαν εξακόσιες χιλιάδες που έγιναν από έναν άνθρωπο, δήλαδη τον Αβραάμ. Έπειτα απ' αυτό είναι το Δευτερονόμιο, γιατί για δεύτερη φορά τους ερμήνεψε το νόμο ο Μωυσής. Ύστερα είναι ο Ιησούς του Ναυή. Αυτός αφού έγινε αρχηγός των Ιουδαίων μετά τον Μωυσή, τους οδήγησε στη γη της επαγγελίας και μοίρασε τη γη με κλήρους στις δώδεκα φυλές. Μετά είναι οι Κριτές. Γιατί όταν πέθανε ο Ιησούς, το πολίτευμα των Ιουδαίων έγινε αριστοκρατικό και κυβερνούσαν οι φυλές. Έπειτα είναι το μικρό βιβλίο της Ρουθ, που περιέχει την ιστορία μιας ξένης γυναίκας, η οποία παντρεύτηκε κάποιον Ιουδαίο.

Ύστερα από αυτό είναι τα τέσσερα βιβλία των Βασιλειών, στα οποία περιέχεται η ιστορία του Σαούλ, του Δαυίδ του Σολομώντα, του Ηλία και του Ελισσαίου, καθώς και τα γεγονότα μέχρι την αιχμαλωσία στη Βαβυλώνα. Μετά τα βιβλία των Βασιλειών είναι ο Εσδράς. Αφού λοιπόν οδηγήθηκαν στη Βαβυλώνα, επειδή αμάρτησαν και έμειναν εκεί δούλοι εβδομήκοντα χρόνια, ο Θεός έγινε τελευταία ευμενής σ' αυτούς και έκαμε τον Κύρο, τον τότε βασιλιά των Περσών, τον Κύρο που την παιδεία του έγραψε ο Ξενοφώντας, ν' αφήσει τους αιχαμλώτους. Και όταν τους άφησε επέστρεψαν με αρχηγό τον Εσδρά, τον Νεεμία και τον Ζοροβάβελ. Και την επιστροφή αυτή γράφει ο Εσδράς. Μόλις επέστρεψαν έχτισαν για δεύτερη φορά τον ναό και ανοικοδόμησαν την πόλη. Και όταν πέρασαν εκατό χρόνια, πάλι τους βρήκε ο πόλεμος των Μακεδόνων. Έπειτα συνέβηκαν τα γεγονότα του Αντιόχου του Επιφανή, οπότε, αφού πολιορκήθηκαν τρία χρόνια και μισό και υπέφεραν τα πάντα, πάλι απαλλάχθηκαν από τα κακά που ακολούθησαν. Και ύστερα από αυτό, όταν πέρασε λίγος καιρός, έρχεται ο Χριστός και τελειώνει η Παλαιά Διαθήκη.

(μετ. Σπ. Μουστάκα, ΕΠΕ τ. 1 σσ. 391-3)

(Πηγή: impantokratoros.gr)